

Kalendarz

Relacya Kommissu Hrodziskiego przed
Nas niżej Podpisanych Expedyowanego w R. 1791.

Zawołani od JWW. Państwa Dobroch
w celu wyciągnięcia z Hrabstwa Hrodu-
ciskiego Intryty; Niemnicy dla podania
Projektów, iakie na przyszłość mogą być
dla Przesłan. Kapitulaty z tego Hrabstwa
względem, również, dla Zweryfikowania
Krzaków Włościan, Opisania Ich Stanu,
podania Prawideł, iak oni w dalszym
Swym życiu mają się zachować, y iak
mają być rozdzielonymi, dopełniamy także
wz. Postuż, w dowodzie Sztadarkowych
sich Inwentarzy, y Weryfikacyi, ktorey
Punkta przez JWW. Deputowanych by-
tanemi były — Teraz tylko w iakowym
Sztadzie rozkazy Ich zostaty przez Nas
wycechowane kłademy Sprawę przez
Odpowiedź na każdy Punkt do Dobro-
danej Nam Instrucyi —

Ad Imum. Wszystkie Gospodary, na Cze-
ry Zakunki podzieliliśmy, to jest, na Niem-
czan, Kiemian, Cygnzowych, y Cigglowych,
ktorych oddzielne Powinności w ustawie
dla Włościan są wyspecyfikowane.

Ad Idum. Wzelleśmy Tytuły Podatków po-
znosiliśmy, procz Samego tyłko Cygnzu
ktorego płacić mają z Włoki Kiemianie
y Cygnzowi po 120. Ciggli po 120. 32
y Beceży miany Kommissyney Owca, kto-
re Działo nie kłarnem oddawać powinni
będą, ale z Włoki, czyli też z Beceży Owca
po 120. 14 opłacać mają — Kiemianie z
Cygnzowych tym się tyłko różnić będą
ie pierwsi do posyłek z listami, y do Re-
zydencyi czasu bytności Dzierżawcy, dni
diz

drudzy do Koteyki do Budowli odbycia
iedney Drogi z Chaty, zastawienia zech
Swallow, y wywiezienia Inojow sq obo-
wiazani - w Woytowstwie zaś Włodow-
kowskim o mil tny od Dworu Hodo-
wiskiego Sytuowanym, wszyscy Czyn-
szowi nie Kiemianie, ie od Swallow, y
Wywozli Inoiu sq wolnymi - Przeto po-
dwie Drogi wileń odbyć powinni bez
dż

Ad 3tum. Ponieważ na Cigłach nie można
było wytargować, ażeby z Włoch po Sześć
Dni Paniszczyny Staigli, tak iak In-
strukcyę kalecono, było według Zwyczajów
dawnych po Dwa dni z Chaty - Przeto ko-
stawicę Onych przy tym Samym Czyn-
szu, Swallowach, y Paniszczynie powin-
ności tylko dostarczenia DREW ^{na 2 wozy} na
Dniach swoich do dawniejszey Po-
winności przyśrodkujemy -

Ad 4tum. Kaden z Kiemian niechciał się
godzić na zastawienie Drogi Ryskiej,
y przeto Samy tylko Czynn, na nich jest
ustanowionym, y obowiązkiem, pełnienia
posyłek z Listami -

Ad 5tum. Względem oznaczenia Płaty z
Stanożci Moroznych, y Błotnych, ponie-
waż Łgki nie sq pomierzone, przeto przy
dawniejszey Płacie Włoscian zostawili-
śmy, niechcąc Arbitralnie za One nakła-
dać Płatę, lecz tę na przyszłość z Włoscia-
nami uczyniliśmy umowę, że po Ko-
mianie z Morgu Stanożci Moroznych
płacić mają po 12 tch tny, a z Błotnych
po 12 tch Dwa - z tych zaś 12 tch które
przez Włoscian bezpłatnie do tych Czas
były trzymane, Proporcjonalną ustan-
owiliśmy Opłatę.

Ad 6tum

Ad hunc. Lgota Mary Luana w
wstwie Wotodkowskim położona
jest bardzo Obzerna, iednak dla karoslow
y rozlewu na Nier wody niewigcey mimo
nawiglowe, do tych czas staranie czynila
dla Duizawcow Intraty iale kloh 100 4fo
re Quantum do Tary Liana w Moducisz
kach Kostado Inkludowane.

Ad Imum. Wszyscy Wloscianie do Repa
racji Drog, Grobel, Mostow, Mlynow, Kar
zem, y zabudowania Dwornego Obowiaz
zanymi zostali - Hiemianie zas ktorzy
do Rosylek z listami sq Obowiazzanemi
do Reparacji tytko Drog uziyei bydk
maiq.

Ad duum. Wolnosć pędzenia wodek ho
stawiona jest Wloscianom z Obowiaz
kiem Optacania Kapracyzny Poczni
Arendarom po 12 luy od Bezli - Zabro
nienie zas pędzenia Onych bytoby sz
cierblichem, y w Proptuacyi, y w Kalwym
wystaraniu się Cyuzow.

Ad Qnum. Mieszczanie dla iakich przy
czyn niewigcey iale po 12 80 z woloty
Inntu Siedzielnego płacić maiq, o
tym JWW. Deputowani donieśli.

Ad Mnum. Ciggli ponieważ Cyuzie
z woloty Optacaiq po 12 32, y po Decce
daiz, Dzialala Bneto na Jchsilne opiera
nie się niewstanawiliśmy podług In
strukcyi po dni 6. Lanierczyzny, ale
przy dawniejszey Panierczyzie Onych ho
stawiliśmy, to jest z Chaty po dni 2.

Ad Mnum. Ponieważ Ciggli przy Pan
ierczyzie dawniejszey zostawieni, przeto
Ustanowiliśmy Zwałtow, nie według
Instrukcyi

Instrukcyi po dni 6. lecz po Dni 8. waga
sie roboczym, z czym Dwor roslacie, azieby
Zastuzyli.

Ad 12dum Poniewaz, ci Ciągły procy Pan
srezyzny Swaltow, y drogi Wilen Cypru
y Działo Dawac' będq. - Przeto na Supe-
riogcy Grunt od Panisrezyzny kwatara
bez pomiaru niezdało sig Cypru ustano-
wiać kiemianski, lecz tylko ialei dotqd
Opłacali.

Ad 13^{tiem} Względem porozozenia Kascian-
kow dla powięzzenia Dwornych Zmian
szeregulnie w Stojaciszkach ustalimy, że
gdy Pomiar poydier bardzo talwo Polet
ki Dworne Opalrzq sig w Obszernieyze
Zmiany, przez Kascie po troche Gruntu
od otaczajacych Kasciankow, a przez posu-
nienie Ich Poletkow ku tym Stronom
gdzie Gruntu wigcey przez Pomiar knay
dzie sig -

Ad 14tym W Mirkiszkach, y Stojacisz-
kach wlofcianie z Okazyi podlezyego
Gruntu Driesiczio Ktolyma Mnicy od
inzych placic' maig.

Ad 15tym w Koduciszkach ma byc' Krow
Stanowionych 60. w Mirkiszkach zas'
y Stojaciszkach po Pituli 25. -

Ad 16tym Po iedney tylko Turze do-
witna talq na Ciągłych, ialei y na Czyn-
szowych nie z Gruntu, lecz z Chaty posta-
nowiliemy -

Ad 17tym Nie mozna będzie Drienaw
cy uzyć z Panisrezyzny Podwod wigcey
ialei po razu na Rol Daley ialei o Mit 6.
Kac co kny dni Panisrezyzny ma byc'
Cnym Policzono

Ad 18tym et 19tym Względem Taxy
Kresuneyi

Krescencyi Kupelnie w tym wole, i do
miejsc Państwa Dobroch^u uskutecznia

Ad 20mum - Siema Inecia (zgić iako
z Weryfikacyi okazata determinowanam
na Chowanie Obony - Dwie zaś Cezji nie
Intrale są Kapisane -

Ad 21mum - Co do Intraty z Jerior ialeq,
morna bylo takqsmu Ustanowili, to jest
w Hloduizkach z Jeriora Kordiejer hwa-
nego 120. w Stojaczkach 30 z,
Kiel zaś żadney mieć nie można In-
traty -

Ad 22dum - Podatki Obtaonego skafrowany
uprzedzenie na Obdawę Włoszian habronono

Ad 23tium - Wszysey Włoszanie zostali od
Nas zabezpieczonymi, że procz Gynsu y ko-
wimości Inwentarzem na nich włożoney
nie więcej płacić, y pełnić nie mają, y iako
oni Submitowali się wysytlim tym Usta-
wom Kupelną Gynnie Satisfakcyę, taki leq
wzajemnie Dopracowali się, ażeby tam nędzie
mających mocnym Obowiazac Dprawem, iaby
takowych Ustaw na krzywde Włoszian nie
stwierdzono, czego w Inwentarze nie ma nie
od nich więcej niepretendowano

Ad 24tium - Poletki Solwarczne poprzemio-
wane, nielitore z nich pomergowane zosta-
ły, y na Kaidy Morg po 3. Gmin żyta mio-
ry Kommissyiney na Ustawa determinowane

Co do ogulney Instrulicyi, ta że się wyśledowa-
wala z Ustawy dla Włoszian do Inwentarza
introdukowanej okazać się

Comiar Inwentar y Lqł Włoszianich naderieci
potrzebny, nie tylko ztąd bawtem znaczna by
się okazała Intrata, taki dalece że expens nas
Komornika, wiodnym by Procu rowonym
został, ale nad to Ktote nie Ustawy o Inventa-
rzu

między Włościanami by się uspokoiły, a co
względem przez rowny Podział Gruntów przez
Zaspokojenie między Włościanami Differen-
cyów, przez danie każdemu Włościanowi tyle
Gruntu, ile on Zarobić kłota przez naznaczenie
Proporcjonalnego Czynszu czynić względem
na Jutunek w każdej Wsi Gruntów na Do-
broć przysady, na Krętność względem lub
mniejszą, Profitowania z przegrodzów, w
najlepiejszym czasie widzielibyśmy powo-
waną Sytuację, teraz nie którym ubogich
Włościan przynajmniej z tymi, którzy
nie dostali niecierpią

Oprocz tego iako jest teraz wyciągnięta Intra-
ta, iako oiaze się przez Pomiar Gruntów
iennie staraniem następnego Dzielnicy po-
mierzonym być może ^{na przykład} Handel Drzewem
Suchym na Opad tylko Sposobnym Akre-
ką tam idąc, Miadelicą, Kwaną do Drui-
y Dyneburka - z czego spodziewać by się
można było co ^{typu statum} Akre do tysiąca Kłobych
Intraty - a w czasie takiego Handlu po-
wzrostnym być może -

Co iż tyżre. Nabudowania tak Fundi Młodu-
ciszek, iako też Polwartów Mirkli-
szek y Stoiaciszek, te tak, co do Dudy-
ków mioszkalnych, iako też Sumien, o-
bor dosyć są dobrze opatrzone, oprocz
pomniejszych Nabudowań, iako to: Bro-
warów, Stajen w Mirklinach, y Sto-
iaciszkach Syrichows, które albo de-
novo Nabudowane być powinny, al-
bo i też Same Restaurowane -

Pras do Miasteczka Młoduciszek, le-
poc samego Tytułu niech się nie razi
od Ordynaryjney Wsi - Karczma bowiem
choć nie dawno Nabudowana, jednak
sta

Odo nieopatrzienia, y Nie Ochędostwa
 Wydom podrywowańta — Inne zaś Budyn-
 ki szeregulnie otaczające Rynek ^{to} Or-
 dynaryjne Chłopskie Domy — lecz pomi-
 mo to wszystko gdyby naprowadzane
 były Targi, które z Samych Włoszian
 Hódwizkich Doye' knaerze mieć mo-
 żna w najwolszym czasie y knaerze
 podwyższenie Intraty mieć by można
 było, y mieszkancom szeregulnie Wydom
 których jest do kółtynostu po Chada-
 pach mieszczących się, byłoby Dobud-
 kę do Budowania się — y
 renowańm.
 Co do Stanu tak Fizycznego, jako y Moral-
 nego Włoszian, przyczyn Ich Kubożenia,
 równie co do Sposobow poprawienia o-
 nych Sytuacyi, nie dalo się Nam
 szeregulnych przynosić Uwag, nad to
 które Jegoł. Karownik, Kommissarz Strze-
 żyniski w Raportie Swym na Dnie
 Onegdajszym o Strabstwo a strzeżyni-
 skim podał, a które Uwagi y bez ko-
 dnego mowić Podchlebstwa: / rozle-
 pne Obserwacye przypominają y sto-
 sują do Włoszian Hódwizkich to w
 Konsulacyi powiedzieć należy, że mata-
 dołych czas Budosę y Staranie o po-
 prawę Ich Lou, jest przyczyną wie-
 le nędzy y Ubóstwa —

Walsz od dawno Reparacyi polzebuicy
 podany lew, przez Nas pod kontrolit z apetu-
 racy, iż pnie następnego Dierżawcy maby